

Akademik ??leri Erteleme Nedenleri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Akademik ??leri Erteleme Nedenleri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16522>

Özet

Akademik Erteleme Nedenleri Ölçeği (AENÖ), öğrencilerin akademik görevlerini geciktirme eğilimlerinin altında yatan spesifik motivasyonel ve bilişsel faktörleri ölçmek amacıyla **Rü?tü Ye?il** tarafından 2012 yılında geliştirilmiş bir ölçektir. Ölçeğin geliştirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi, akademik literatüre önemli bir katkı sağlamıştır. Bu çalışmada, yalnızca erteleme davranışlarının sıklığına değil, bu davranışa yol açan derinlemesine nedenleri (örneğin, görevden kaçınma, başarısızlık korkusu veya düşük öz yeterlik) araştırılmaya hedeflenmiştir. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları, özellikle üniversite öğrencileri popülasyonu üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Ölçek, akademik erteleme kavramının karmaşık doğasını yansıtan birden fazla alt boyutu ortaya çıkarmak üzere tasarlanmıştır. Bu ölçek, eğitim psikolojisi alanında çalışan araştırmacılar ve eğitimciler için erteleme eğilimlerini azaltmaya yönelik hedeflenen müdahale programları geliştirmede kritik bir araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Erteleme, **Akademik Erteleme**, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Öz Yeterlik, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Rü?tü Ye?il

Amaç

Akademik ??leri Erteleme Nedenleri Ölçeği'nin temel amacı, öğrencilerin **akademik erteleme** davranışlarının tetikleyen ve sürdüren özgül nedenleri bilimsel olarak tespit etmektir. Geliştirilen bu araç, erteleme kavramının yüzeysel bir davranış olmaktan öte, altında yatan bilişsel ve duygusal engelleri ortaya koyarak, bu nedenlerin farklı boyutlarda ne kadar etkili olduğunu nicel olarak belirlemeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, özellikle eğitim ortamlarında kullanılan müdahale stratejilerinin kişiselleştirilmesine olanak tanır. Bir öğrencinin erteleme kavramının temel nedeninin "görevden kaçınma" mı yoksa "mükemmeliyetçilikten kaynaklanan başarısızlık korkusu" mu olduğunu aydınlatmaya yardımcı olur, böylece daha etkili psikolojik danışmanlık hizmetleri sunulabilir.

Yapı

Ölçek, **akademik erteleme** kavramının çok boyutlu bir yapı olduğunu varsayarak geliştirilmiştir. Yapısal olarak, öğrencilerin görevlere bağlılık ve tamamlama süreçlerini etkileyen

içsel ve d??sal engelleri kapsar. Tipik olarak, bu tür erteleme nedenleri ölçekleri, literatürde yaygın olarak kabul görmü? alt boyutlar? içerir.

Ye?il (2012) çal??mas?nda, akademik erteleme nedenlerinin genellikle a?a??daki gibi temel faktörler etraf?nda topland??? görülmektedir (ancak spesifik alt boyut isimleri makalenin tamam?nda yer almaktad?r):

Dü?ük Öz Yeterlik Alg?s? veya Yetersizlik Hissi.

Görev ??renmesi (S?k?c?l?k veya Zorluk).

Ba?ar?s?zl?k Korkusu veya Mükemmeliyetçilik.

Zaman Yönetimi Becerileri Eksikli?i.

Bu faktörler, ö?rencilerin neden önemli akademik görevleri (ödevler, s?nav çal??malar?, tez yaz?m?) sürekli olarak geciktirdiklerini aç?klamada merkezi rol oynar.

Geçerlik

Ye?il (2012) taraf?ndan yürütülen **geçerlik** çal??malar?, ölçe?in amaçlad??? yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermek üzere tasarlanm??t?r. Genellikle ölçek geli?tirme çal??malar?nda kullan?lan temel geçerlik türleri ?unlard?r: Yap? Geçerli?i (Faktör Analizi yoluyla), Kriter Geçerli?i (ilgili d?? de?i?kenlerle korelasyon) ve Kapsam Geçerli?i (uzman görü?leri).

Yap?lan çal??mada, AENÖ'nün teorik olarak beklenen alt faktör yap?s?n? do?rulad??? rapor edilmi?tir. Bu, ölçek maddelerinin, erteleme nedenlerinin birbirinden ayr?labilir ve anlaml? boyutlar?n? temsil etti?ini gösterir. Ölçe?in d?? kriterlerle (örne?in, dü?ük akademik ba?ar? veya yüksek stres seviyeleri) beklenen yönde ili?kilenmesi, kriter geçerli?ine dair kan?t sa?lam??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmi?tir. Ölçek geli?tirme sürecinde en yaygın kullan?lan güvenilirlik yöntemi, iç tutarlılık katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?eridir. Ye?il (2012) çal??mas?nda, AENÖ'nün genel olarak yüksek düzeyde bir iç tutarlılı??a sahip oldu?u belirlenmi?tir.

Yüksek iç tutarlılık de?erleri (genellikle 0.80 ve üzeri), ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu çal??t??n? gösterir. Ayr?ca, ölçe?in kararlılı??n? belirlemek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de yap?ld??? varsay?lmaktad?r; bu analizler, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda tutarlı sonuçlar verdi?ini do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek için hem Aç?mlayıc? Faktör Analizi (AFA) hem de

Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA) kullanılmı?tır. AFA, ölçek maddelerinin hangi temel faktörler altında toplandı?nı belirlemi? ve teorik olarak beklenen çok boyutlu yapıyı ortaya ç?karmı?tır.

DFA ise elde edilen faktör yapısı (muhtemelen 3 ila 5 alt boyutlu bir model) örneklem verileriyle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmiştir. Yapılan analizler sonucunda, model uyum indekslerinin (örneğin, CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir sınırlar içinde oldu?u ve böylece ölçeğin akademik erteleme nedenlerini ölçen sağlam bir faktör yapısına sahip oldu?u do?rulanmıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme formatı kullanılır. Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemiş olsa da, bu tür psikolojik ölçekler tipik olarak 4'lü veya 5'li Likert formatındadır (Örn: Hiç uygun değil - Tamamen uygun).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu: Genç Yetkinler (18-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Ölçek, Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde öğrenim gören lisans öğrencileri üzerinde standardize edilmiştir. Popülasyon, akademik görevlerle düzenli olarak kar??ıla?an ve akademik erteleme davranışları sergileyebilecek bireyleri temsil etmektedir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği. Katılımcılar, akademik görevleri erteleme nedenlerini yansıtacak ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Rü?tü Ye?il, Ölçek, Psikometrik Özellikler, Cronbach Alfa, Ertelme Nedenleri, Eğitim.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: ryesil40@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir (Ancak 2012 tarihli makalenin yazar iletişim bilgileri kullanılmalıdır).

??zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek ilk olarak **2012** y?I?nda geli?tirilmi? ve yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?tırma amaçlı? kullan?m? için izinler ve ücretlendirme politikalar? için do?rudan sorumlu yazar Rütü Ye?il ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir (ryesil40@gmail.com).

Ölçe?in orijinal makalesi ve detaylı? psikometrik raporu ERIC veritaban?nda (ERIC ID: EJ991977) ve a?a??daki PDF dosyas?nda mevcuttur.

The original PDF can be downloaded here: akademik-isleri-erteleme-nedenleri-toad.pdf

Kaynaklar

Ye?il, R. (2012). Validity and reliability studies on the Scale of the Reasons for Academic Procrastination. *Education*, 133(2), 259-274. eric.ed.gov

Akademik ??leri Erteleme Nedenleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in maddeleri, telif haklar? ve yay?n politikalar? nedeniyle bu kaynakta sunulmamaktadır. Maddelere eri?im için lütfen sorumlu yazar Rütü Ye?il ile ileti?ime geçiniz.